

Előfizetési ár:

Postán küldve:
 Egész évre 32.—
 Fél „ 16.—
 Negyed „ 8.—
 Egy hóra 3.—

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár:

Házhoz hordva:
 Egész évre 32.—
 Fél „ 16.—
 Negyed „ 8.—
 Egy hóra 3.—

Szerkesztőség:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. sz., em.

Alapította: Bartha Miklós.

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák F.-utca 35. Telefon 9.

Tisza kesereg.

Tisza gróf úgy látszik olyan szorosán összenőtt a kormányhatalommal, hogy attól való elválás igen keserű hangokat fakaszt belőle. A munkapárti klubban az összesereglett párhívek előtt némi keserőséggel jelentette ki, hogy arra nézve nem kíván nyilatkozni, hogy vajjon az osztrák kormányval kötött, de a magyar országgyűlés által még el nem fogadott kiegyezési megállapodás a kormány utódját kötelezi-e vagy sem. Erre nézve pedig azért nem akar nyilatkozni, mert e tárgyra vonatkozó kijelentésével nem akarja utódjának a helyzetét megnehezíteni.

No de mégis csak elfutja a keserűség. Mégis csak nyilatkozik és nem nyilatkozó szándékát azzal végzi, hogy az egy évig tartó kemény munkával az osztrák és magyar kormány közt létrejött kiegyezést úgy a magyar nemzet közgazdasági érdekei, mint a monarchia szempontjából sikeresnek tartja és kívánja, hogy a következő kormány könnyelműen ne hogy megfossa a nemzetet e művek jelentékeny előnyeitől.

Tehát kijelenti, hogy nem nyilatkozik a kiegyezésről utódja helyzetének könnyítése céljából, mégis megdicséri a kiegyezését, korteskedik mellette és figyelmezteti a jövő kormányt, nehogy a nagyszerű kiegyezést könnyelműen kockára tegyék.

Keserű hang biz ez. Még keserűbb, amit a választójoggal kapcsolatban mond. Azok az urak, ugymond Tisza, akik a választójog kérdését minden szükség nélkül felszínre hozták a világháború közepén, most tartásuk kötelességüknek a kormányzást is elvállalni. Kötelességük a maguk választójogi álláspontját kifejteni a király előtt és ha a király ahhoz hozzájárul, azt a nemzet előtt képviselni. Ő pedig, már mint Tisza, vészjóslólag emeli fel kezét és azt mondja, hogy a választójogért Isten és ember előtt a király tanácsadónak kell vállalni a felelősséget.

A keserű hang, a vészjósló lemondás fájdalma zokog Tisza szavában. Vajjon a nemzetet sajnálja e, vagy a hatalmát?! És csakugyan olyan fontosnak tartaná-e magát, hogy nélküle a nemzetet és trónt valami veszély fenyegetné?! Mert kétségtelen, hogy Tisza gróf szavai keserűséget árulnak el. Azt nagyon megszokta, hogy nélkülözhetetlennek tekintse. Párhívei, a derék mungók úgy is hiszik és mint ilyent siratják. Maga a nemzet zöme azonban keveset

törődik Tiszával és vár valami jobbat. A királynak se jut eszébe visszacsalogatni. Tisza tehát, mint erejét vesztett oroszán, fájdalmasan kesereg a pártjában, amely már erősen figyeli az új nap feikelését és bucsuzik a legyugvótól. Hát bizony mindennek vége. Érti ezt Tisza, aki végső elkésredésében a lapok híre szerint kijelentette, hogy nem politizál, hanem a frontra megy.

De vajjon mit tehet a fronton?!

A háború hírei.

Ellanyhult az olasz offenzíva. — Tegnap már csak kisebb tűzérési harcok voltak. — Visszavert angol századok. — Elfoglalt francia árkok. — Az orosz fronton nem történt semmi nevezetes esemény. — Macedóniában előtéri harcok voltak.

Az olaszok kezdenek nagyon kifáradni, mert már csak itt-ott támadnak. A nagy offenzíva kezd napról-napra mindjobban összezsugorodni és a tizedik isonzi csata is azzal az eredménytelenséggel fog végződni, mint a többi kilenc. Tegnap is már csak kisebb tűzérési harcok voltak némely helyt, de igazi támadást sehohsem intéztek ellenünk.

A francia fronton az angolok újra nagy erővel támadtak. Mint Ludendorff jelenti:

A Scarpetól közvetlenül délre több angol századot, amelyek este meglepő előre-

töréseket intéztek árkaik ellen, nagy veszteségükkel visszautasítottunk.

Az Aisne déli partján nyugatrajnai csapatok kiterjedt robbantások után több francia árkot rohammal elfoglaltak és negyven fogollyal és néhány géppuskával tértek vissza. — Auberivetől keletre egy felsőrajnai ezred osztagai egy felderítő vállalkozást hajtottak végre, melynek során ötven embert elfogtunk. Macedóniában német és bolgár portyázó különítmények a Cserna-hajlásban és a Vardar nyugati partján sikeres előtéri harcokban számos foglyot ejtettek.

Japán és Amerika fegyverkezése.

Kopenhágából jelentik: Az Utro Rossij legutóbbi számában Japán és az Egyesült Államok fegyverkezési versengésével foglalkozik, amely szerinte már veszedelmes jellegűt ölt és jövőbeli konfliktus csíráját

hordja magában. A japán fegyverkezés a határok mentén igen nagyarányú és egészen bizonyosan nem Oroszország ellen irányul, bárha szándékosan olyan híreket terjesztenek, melyek ezt a hitet akarják kelteni.

Véres utcai zavargás Jassyban.

Stockholmból jelentik: A „Russkija Wjedomosztii“ szerint Jassyban, Románia mostani fővárosában a legutóbbi napokban véres utcai harcok voltak, melyek során több neves politikus is, köztük Jorga Miklós egyetemi tanár súlyosan megsebesültek. Jorga ugyanis a nacionalistákkal tüntetni akart az ántánt mellett, mire a szocialisták is kivonul-

tak, hogy a tüntetést megakadályozzák. A két párt csakhamar összetűzött, mindkét részről fegyverekből és revolverekből egymásra lövöldöztek az emberek. Végül orosz katonaságot küldtek ki a rend helyreállítására, az orosz katonák azonban tisztjeikkel együtt a szocialisták mellett foglaltak állást és elkergették a nacionalistákat.

A válság.

A kormányválság még mindig tart. A megoldása sokkal nehezebben megy, amint azt sokan hitték. A király ugylátszik minden oldalról informáltatni akarja magát, mielőtt a döntésre határozná magát. A legújabb hír szerint a válság elsimítását erősen megnehezíti a kiegyezés kérdése, amelyet a Tiszakormány már előkészített Ausztriával és Németországgal. Ehhez a bécsi tudósítások szerint a király is ragaszkodik és állítólag azt kívánja, hogy az új kormány is tegye magáévá és biztosítsa annak keresztülvitelét. A választójogon kívül ez is olyan fogas kérdés, amelynek megoldása szintén nagy fejtörést okoz.

Andrássy vagy Wekerle.

Az utóbbi huszonnegy órában a politikai körökben a legtöbbször e két név körül foly a legtöbb beszéd. A miniszterelnökségre ugyanis hol Andrássyt, hol Wekerlét tippelik. Különösen Andrássyt, akiről azt hiszik, hogy a legtöbb sánza van a miniszterelnökségre.

*

Illetékes helyről arról értesül a „Budapesti Tudósító”, hogy a magyar politikuskok kihallgatása körül egyelőre rövid szünet lesz.

*

Justh Gyula a következőleg nyilatkozott:

— Bárki jön miniszterelnöknek, hoznia kell az általános, egyenlő, titkos választójogot. Enélkül nincs kibontakozás, ezt nem lehet elhalasztani, eltaktikázni, kiforgatni a lényegéből. Nekem nem kell semmiféle koncentráció. Az ellenzéki pártvezérek nem ülhetnek be egy kabinetbe a munkapárti vezérekkel, akik a pártkassa révén jutottak hatalomhoz. Azt hiszem, kisebbségi kormány következik, amely választat.

*

Apponyi a királynénál.

Apponyi Albert gróf legközelebb meg fog jelenni a királyné előtt, hogy mint a Stefánia Anya- és Csecsemővédő Egyesület elnöke, beszámoljon a gyűjtés eredményéről. Apponyi audienciája a felséges asszonynál már május 16-ára volt kitűzve, azonban betegsége miatt későbbre kellett halasztania.

Békemozgalom Angliában.

A legújabb hírek szerint az orosz forradalom győzeime óta az angol néptömegek is a nemzetek közös megértésén alakuló békét akarnak. Londonban május havában több pacifista gyűlést tartottak és békeünnepelték.

több nagy vidéki ipari városban, mind közül a legerősebb Glasgowban, az angol hadiipar központjában, ahol egyetlen tüntetés alkalmából hevenyezer ember nyilatkozott a béke mellett.

Az orosz hadsereg belefáradt a háboruba.

Amsterdamból jelentik: Rávdá nevű pétervári szocialdemokrata újság és szocialdemokrata párt moszkvai lapja írja, hogy a

hadsereg belefáradt a háboruba és azt kéri, hogy legyen a háború megállásának, amely csak a tőkének használ.

Az eperfáról.

Már gróf Széchenyi István is nagy hangsúlyozással mondja 1840-ben, hogy ültessünk minél több szederfát. A nemzeti erőnek minden forrását meg kell nyitni. S bünt követünk el, ha a hazai iparnak csak egyik mezejét is elkanyagoljuk. A selyemtermelésről írva mondja, hogy: „Ha kötelesség a honi gazdagulás, akkor hazai kötelesség kimeríthetetlen mennyiségű szederfának az ültetése, ápolása és fentartása”.

Tudom, hogy gazdáink közül sokan azt mondják, ne töltjük az időt az ilyen apró haszontalansággal; van nekünk ennél fontosabb és több dolgunk. Azonkívül a szederfa így meg amugy elfoglalja a szántóföldet, akadályozza a gabonatermést stb. Nem tartok ezekkel egyet. Nem is tudom elképzelni, hogy a felnőtt bajuszos férfi foglalkozzék ezzel az apró bogárral. Az erős férfiú menjen kaszálni. De hát édes Istenem, csak felnőtt bajuszos emberekből áll a nemzet? A selyemtermesztést, ezt az apró pepecselő munkát elvégzik az otthon ugránczó apró gyermekek s az otthon ülő vénasszonyok is. Aztán senki sem mondta, hogy a buzaföldbe kell ültetni az eperfát. Mennyi hely van az udvarokon, az országutak, vasutak sáncain s mily nagy területek vannak a faluk szélein és a nagyhatáron, még csak a disznóktól turkáltan! S valami féle fát csak kell ültetni. Inkább gyümölcsfát. Nos, az eperfa is gyümölcsfa. Azonkívül a levele hernyót táplál s ez a bogár selymet ad. Fája azonkívül finom szerszámfa, legfinomabb orsót készíthetnének belőle textiliparunk számára, ha volna ez is.

És az eperfa épen úgy védelmez tüzvéssz idején, mint akármelyik másik fa. — Amint ültetünk különféle gyümölcsstelen disznókat: legalább egyharmadrésznyire eperfákat is ültethetnénk.

Érdeklődéssel, élvezettel és gyönyörűséggel lapozgathatjuk Bezerédy Pál urnak a selyemtermesztésről tett évi jelentéseit. Az 1911-ről szóló könyvben látjuk, hogy 31 vármegyében foglalkoznak selyemtermesztéssel. Ebben az egy évben Bácsbodrogmegyében a termelők 1,263,542 koronát kerestek e téren tett munkájukkal. Legkevesebbet Hajdumegyében szereztek: 1746 koronát. Zalamegyében 19,489 koronát. A 31 megye összesen kapott ez évben 3,468,807 koronát. 1880-tól, vagyis a felügyelőség működése óta pedig 82,424,999 koronát. Zalavármegye e 30 év alatt 225,828 koronát szerzett.

Magyarországon és Horvátországban kerestek e foglalkozással az egyes emberek 30 év alatt 64 millió 7 ezer 262 kor. és 51 fillért. Gyárakban és raktárakban kerestek 31 millió 731 ezer 670 korona 57 fillért, összesen 95 millió 738 ezer 924 koronát és 8 fillért.

Tessék elhinni, hogy ezt a pénzt és még a tizszeresét is meg tudják szerezni az egyébként játszó gyermekek s üldögélő vénasszonyok is; s az eperfák nőhetnek ott is, ahol csekélyebb értékű fák nőnek, vagy ahol éppen semmi sem terem most disznóvirág, kutyafej és pepecs viritásán kívül.

A jó ügyhöz gróf Széchenyi István szavát hiva segítségül, ismételhetem az óhajást: Ültessünk szederfákat.

Borbély György.

A németek készülnek már a háboru utáni időre.

A békés gazdasági élet új megkezdésének egyik legnagyobb akadályja lesz a számos nyersanyag hiánya. Különösen a tengerentúli nyersanyagokban — gyapju, gyapot, juta, kaucsuk, réz stb. — lesz nagy hiány, amit Anglia azzal is igyekszik fokozni,

hogy minden piacra kerülő mennyiséget megvásárol. Azonban a németek, mint az az angol lapokból kitűnik, némely piacon megelőzték az angolokat, Argentína gyapju-termelésének nagy részét a háboru alatt is a német ipar számára vásárolták meg. 1915 júniusban 10, most pedig 160 millió korona áru gyapju van a németek részére Buenos-Airesben felhalmozva. Hogy ne kelljen a drága raktárdíjat fizetni, a gyapjut az ott veszteglő német hajókban raktározták be. Argentína egész termelése, egész a szeptemberi új birkanyírásig el van adva: az ár pedig a nagy német vásárlás folytán rendkívül magas. De a németek nemcsak Argentínában vásárolták össze a gyapjut; hanem az angol gyarmatokban, Ausztráliában és Újzeelandban is. Itt persze a németek közvetlenül nem vásárolhattak, mert tilos elleneséges állam polgáraival üzletet kötni. A vásárlást amerikaiak végezték német-amerikai cégek részére. A nagy német vásárlások folytán Angliában gyapjuhiány és drágaság mutatkozik, úgy hogy Ausztrália és Újzeeland kormányai kénytelenek voltak a semleges országokba irányuló gyapjukivitelt erősen megszorítani.

HIREK

— Kolozsvár városa a legújabb hadi- kölcsönre 600.000 koronát jegyez.

— Csak egy fillér egy darab hagymapalánta. Kolozsvár városa pár nap előtt közzétett hirdelményében tudatja, hogy egyéb palánták mellett hagymapalántákat is bocsájt áruba és pedig: 100 darabonként egy koronáért. Ez az ár megérdemli, hogy foglalkozzunk vele és számításat csináljunk, ha vajjon a városnak ez az üzlete anyagiakra való tekintettel milyen eredménnyel kecsegtet. Tudjuk, hogy a gazdasági hivatal a város téglás-utcai telkén egy darab helyet felásatott és jól trágyázott hideg földbe vetette el a közcélra, különösen pedig a tisztviselők családi kerljei beültetésére szükséges palánták magvait. Lapunk egyik mérnök s egyben kertgazda barátja számítása szerint egy négyszögöl földben 36,000 drb hagymapalántát lehet előállítani, ha minden centiméternyi helyre csak egy szem magot számítunk. Egy négyszögölnyi föld utáni nyers bevétel tehát: 360 korona. Ebből leütve a mag árát: 18 korona 70 fillért és az elképzelhető legmagasabb munkabéreket számítva: 41 korona 80 fillért fizetünk egy négyszögölnyi terület megmunkálásáért és a kicsinybeni eladás közvetítéséért, marad tiszta haszon egyetlen négyszögöl hagymapalánta hozama után: 300 korona. Ez az eredmény, ha a hagyma magot lehető kicsinyben ismételő úján szerezzük be, mely esetben egy 40 filleres (3 gramm) csomag 700 szem magot tartalmaz. Igen természetes, hogy a mag első kézből való beszerzése és tömöttebb vetés esetén a hozam tetemesen, egész 40,000-ig fokozható. De megmaradva az előbbi számítás mellett, tekintve, hogy

egyetlen kilogrammnyi (260,000 szem) mag után 200,000 palánta hozamot feltétlenül várhatunk, ami 200,000 fillér, vagyis 2000 korona brutto bevételt jelent; bizton számíthat arra a város, hogy a palántaüzlet nem fogja cserbehagyni, mint annyi más gazdasági üzemei. De mit mondanak ehhez az üzlethez a köztisztviselők, a szegény nyugdíjas kertgazdák, akiknek ingyen magot ígért az orsz. köznevelési hivatal elnöke, de mindeddig csak a 44 mm. burgonyát, petrezselyem és vörösrépmagot kapott, ezenfelül ígéretet, hogy érkezni fog még 50 kilogramm vető burgonya; végül érkezett még április hónapban másfél mm. „Victoria“ borsó vetőmag. (Ez nem tudni mi okból nem került kiosztásra.) Kivánatos volna, hogy a tisztviselő egylet érdeklődjék a családi kertek iránt és a jóléti bizottság helyét pótló csoportelnökök, a palánta árak mérséklésével védjék a tisztviselők érdekeit.

— **Cipőárdragító a törvényszék előtt.** A kivételes törvény alapján Kolozsvárt is szervezett árvizsgáló bíróság ötös tanácsa, Végh Ferenc táblabíró elnöke alatt, ma délután tartotta első tárgyalását Hajnal Izidor halárus ellen, aki ez időszertől cipőüzletet is folytat és egyik vásárlója jelentette föl árdragítás miatt.

— **Orosz foglyok bujtogatása.** Miniszteri rendelet érkezett Kolozsvár város hatóságához, amelyben a hatóságot figyelmeztetik, hogy az orosz foglyok között titkon egy külföldről becsempészett röpiratot terjesztenek, amelyben arra biztatják az orosz foglyokat, hogy Magyarországon, ahol csak tudják, az ipartelepeket semmisítsék meg.

— **Megszűnt a táblai titkári állás.** Nagyváradról írják: Patzko Antal nagyváradi királyi törvényszéki bírót a nagyváradi királyi ítélőtáblához tanácsjegyzővé nevezték ki. Ezzel megszűnt a táblai titkári állás, amely Jakab Mihály dr. táblabíróvá való kinevezésével üresedett meg; ő volt az utolsó titkár, őt is csak Szenkereszthy Zsigmond báró volt elnök hosszas kapacitációjára nevezték ki titkárrá. Az igazságügyminiszterium ugyanis elhatározta, hogy a táblai titkári állásokat nem tölti be egyrészt, mert az adminisztratív elnöki teendők végzésére elegendő egy tanácsjegyző is s nem kell egy VII. fizetési osztályba sorozott bírót. Másrészt a táblai elnöki titkárok állandó táblabíró jelöltek voltak és sok esetben idősebb, érdemes és jogosult bírák elől elhárították a táblabírárságot, habár az is igaz, hogy az elnöki titkárokat mindig a legkiválóbb bírákból válogatták ki. Ezt a sérelmet orvosolta a miniszterium, mikor a táblai elnöki titkári állásokat megszüntette, legutoljára Nagyváradon.

— **Nagy sztrájk Párisban.** Genfből jelentik: Párisban egyre terjed a sztrájkmozgalom, amelynek oka elsősorban az elviselhetetlen drágaság. A legtöbb szabócég megszűntette üzemét. Épigy sztrájkba léptek a mosodák női alkalmazottai is. A sztrájk már Lyonra is átterjedt, ahol körülbelül huszezer munkásnő hagyta abba a munkát.

— **Mit vihet magával az asszony?** A Kuria érdekes ítéletet hozott egy házaspár vitás ügyében. Évek óta rosszul éltek egymással és tavaly, amikor a férj a harcterén volt, az asszony elhagyta a közös lakást és értesítette erről az urát. A férj, amikor megkapta a levelet, szabadságot kért és visszajött Budapestre. Lakására sietett, amely a házmesterné gondjára volt bízva és észrevette, hogy az asszony rengeteg holmit vitt el magával, olyan tárgyakat is, amelyeket közösen szereztek. Perre került a dolog és most a Kuria megállapította, hogy milyen ingók illetik meg az asszonyt. Eszerint, ha a nő megszakítja férjével a házassági közösséget, csak fehérneműjét és ruháit viheti magával, ellenben a háztartási tárgyakat, amelyeket a férj is használ, köteles az ura birtokában hagyni.

— **Szerencsétlenség egy iskolai kiránduláson.** Déváról jelentik: A hátszegi felső kereskedelmi iskola tanulói Balázs Márton igazgató és két tanár vezetésével tanulmánykirándulást rendeztek. A kiránduláson az iskola növendékei csaknem teljes számmal vettek részt. A kirándulók a szurduki szoroson át román földre léptek. A magyar határtól körülbelül egy kilométernyire jártak, amikor egy épület romjai vonták magukra a figyelmet. A diákok közül többen közelebb-ről akarták megnézni a romhalmazt, mert azt remélték, hogy valami érdekes tárgyra akadnak, amit a katonák hagytak vissza. A kutatás szomorú eredménnyel járt, amennyiben az egyik fiú, Jubás Szimfilius, a jóvalcélú tanító fia, egy buzogányformájú fém tárgyat talált. Örömmel forgatta, nézegette a tárgyat és egy kőhalmazhoz ütötte. A buzogány, amely — ahogy kiderült — egy oláh kézigránát volt, felrobbant és megölte Jubást, továbbá a 16 éves Popovics Emilt, a hátszegi főerdőmérnök fiát és súlyosan megsebesítette Meskó Zoltánt és Basa Tódort. Ezenkívül még két diák könnyebben megsebesült. A szerencsétlenség nagy pánikot okozott a kirándulók között. A sebesülteket Petrozsényban vitték gyógykezelés alá.

— **Újságpapírhiány Moszkvában.** A Moszkowszkija Wjedomoszu jelenti, hogy Moszkvában újságpapírban rendkívül nagy a hiány. A napilapok kénytelenek hírdetéseket nélkül megjeleníteni. De így is több lap további megjelenését teljesen megszünteti. A kormány a finnországi gyárosoknál közbelépett ugyan a lapok érdekében, az onnan érkező szállítmányok azonban nem elegendők a szükséglet fedezésére.

— **Papiros-szivar.** Egy leleményes amerikai kereskedő újabb módját eszelte ki annak, mire lehet a papirost, azt a sok mindenre alkalmas cikket még fölhasználni. Papirosból való kocsikerék, ruha, függöny már régen ismert tárgyai a papirosiparnak. Most azonban annyira sikerült a papirosipart fejleszteni, hogy New-Yorkban már gyár alakult olyan papiros előállítására, mely szivar készítésére szolgál. A papirosiveket teleítatják dohánylével. Miután a papír teleiszívódott, présbe kerül, ahol dohánylével alakúvá sajtólják. Még a természetes dohánylével eredetét is művésziesen utánozzák. Az így módon elkészített papirosdohányból szivart gyártanak. Ez a szivarok rendkívül olcsóbbodását jelenti, ha ugyan el lehet valahogyan a papiros égésekor érezhető kellemetlen szagot fojtani. A felhalál erősen fogadkozik, hogy lehet.

— **Légi posta London és Páris között.** A Figaro jelenti, hogy az angol és francia hadügyminiszterium rendes légi posta-szolgálatot szervezett Páris és London között a hivatalos levelezés gyors és veszélytelen kézbesítése érdekében. Párisból naponta három katonai repülőgép viszi a miniszteriumok postáját Londonba, ahonnan viszont naponta három angol repülő indul Párisba a hivatalos iratokkal.

Gyászrovat.

Egy derék, közszeretettben álló uriaszasszony, özv. Székely Miklósné meghalt. Halála széles körben kelt igaz részvétet, mert jóságával, szeretetreméltó modorával mindenkit le tudott kötelezni. Egész életében csak szépet és nemes cselekedet és mély szeretettel és odaadással csüngött egyetlen fián, dr. Székely Tiboron, aki a legjobb édesanyját vesztette el. Nyugodjék csendesen!

LEGUJABB

Az „Ellenzék“ távirat-telefon- és expressz-tudósításai.

A francia szocialisták megfélemlítése.

Budapest, június 1.

Genfből jelentik: A francia polgári lapok magukon kívül vannak a francia szocialisták határozata miatt. Egyik royalista képviselő törvényjavaslatot terjeszt a kamara elé, amelyben kimondatni kéri, hogy aki az ellenséggel bármely téren tanácskozik vagy vele szerződéseket köt, kettőtől öt évig terjedő fogházzal, tiztől ötvenezer frank pénzbírsággal legyen büntetendő.

Letartóztatták Scheidemann szocialistát.

Budapest, június 1.

Berlinből jelentik: A Vorwärts írja: Ma már a Deutsche Tagezeit is hírül adja, hogy Scheidemannt, a többségi szocialisták vezérét letartóztatták, mert megállapították róla, hogy **angol zsoldban áll.**

Bombázás.

Budapest, június 1.

Május 31-én német-bolgár tengerészeti repülőgépek jó eredménnyel verték bombákat Aulina kikötőjére. Erős ellenhatás dacára repülőink sértetlenül tértek vissza.

Nikolajevics nagyherceget letartóztatták.

Budapest, június 1.

Genfből jelentik, hogy a Petit Journalnak pétervári tudósítása szerint az ideiglenes kormány intézkedésére Nikolajevics nagyherceget letartóztatták. A letartóztatást a Tiflisben kitört zavargásokkal okolják meg, amelyek monarchista izgatással vannak kapcsolatban.

A függetlenségiek tanácskozása.

Budapest, június 1.

Tegnap számos függetlenségi képviselő Éberhardra utazott, ahol a gyengélkedő Apponyi Albert gróffal tanácskoztak.

A magyar szocialisták Stockholmban.

Budapest, június 1.

Stockholmból jelentik, hogy a skandináv és holland szocialisták tagjai előtt a magyar szocialisták föllépése rendkívül rokonszenves. Altalános a felfogás, hogy a magyar szocialistákra a konferencia folyamán nagy feladatok várnak.

Astockholmi kongresszuson az angol, orosz és francia szocialisták is részt vesznek.

Budapest, június 1.

Stockholmból jelentik, hogy Branting svéd szocialistavezér kijelentette, hogy két, legfeljebb három hét múlva Stockholmba lesznek az angol, orosz és francia szocialista küldöttek is.

Orosz dicsekedés.

Budapest, június 1.

Luganoból jelentik: Jakubovics Pétervárt a parasztek gyűlésén ezeket mondotta:

— Az offenzíváról való lemondás az orosz forradalom bukását jelentené. A hadsereg technikai fölkészültsége kedvező. A háboru három éve alatt sohasem volt annyi löszere, mint most, sőt akkora a fölösleg, hogy a hadügyminisztérium elhatározta több gyár üzemének megszüntetését és mezőgazdasági gépek gyártására való átalakítását, hogy ezzel is a komoly élelmiszerválsággal fölvegye a küzdelmet.

Rómában forradalomtól félnek.

Budapest, június 1.

Zürichből táviratozzák: A „Züricher Neueste Nachrichten“ jelenti, hogy Középolaszországból kapott értesülése szerint a forradalom kitörésére számítva, 15.000 csendőrt rendelték Rómába.

Uj forradalom Oroszországban.

Budapest, június 1.

Stockholmból jelentik: Kisenovból jelentik, hogy a parasztek a belski kerületben hatalmukba kerítették a hadsereg szénakészletét, mert állataik éheznek. Gyújtogatás következtében Odesszában, Nikolajevszkben hatalmas szénaraktárak semmisültek meg. A finn lapok szerint a fölkelés még nem szűnt meg Kronstadtban. Mindeddig megbiusult minden törekvés, melyet az elfogott tiszték, köztük Almquist kapitány szabadonbocsátására indítottak.

Vád alá helyezik a nagyhercegeket.

Budapest, június 1.

Kopenhágából jelentik: A Djen megerősíti azt a hírt, hogy az orosz nagyhercegek többségét, köztük Nikolajevics Miklóst is, vád alá helyezték, az utóbbit nem hazaárulás, hanem számos visszaélés miatt. Altalánosán hiszik, hogy a cári család tagjait el is fogja ítélni a bíróság.

Nagy sztrájk Párisban.

Budapest, június 1.

Genfből jelentik: A sztrájk Párisban egyre nő, 30—40.000 munkásnő tüntetett tegnap is. Ezenfelül a bankok alkalmazottainak ezrei tüntettek szabónókkal együtt a város központjában. — Százharminc nagy divatüzlet zárva maradt. Tizennégy egyenruházati és hadifelszerelési gyárban is sztrájkolnak. Attól tartanak, hogy a sztrájk átterjed a lyoni egyenruházati gyárakra is, amelyekben huszezer munkásnő dolgozik.

A hangulat a párisi gazdasszonyokat is elfogta, akik tüntetnek a husarak emelése ellen. Egész napon át tüntető asszonyok csoportja járja be a boulevardokat, miközben egyre zajosabban drágasági pótlékokat követelnek.

Színház.

Téli Színház.

Péntek: Az arany fácán. (Operette-ujdonság először. Bérlet 189 sz. A)
Szombat: D. u.: Szép asszony. (Ujdonság 7-edszer. Mérsékelt helyárakkal.)
Szombat: Este: Az arany fácán. (2-szor. Bérlet 190 sz. B)
Vasárnap: D. u.: János vitéz. (Mérsékelt helyárakkal.)
Vasárnap: Este: Az arany fácán. (3-szor. Bérlet 191. sz. C)

A Parasztecsület és Dicsőffy. Tegnap este Mascagni híres operáját, Balázs Miklós egy felvonásos operettje előzte meg, amelynek „Dicsőffy“ semmitmondó címe alatt egy kedvesen és inventiosusan zenésített poetikus szöveg kapja meg a közönség figyelmét. A kis egy felvonásosban ma is Harsányi és Sugár Jolán arattak szép diadalt.

A „Parasztecsület“-nek főérdekességét az képezte, hogy Santuzza szerepében a fővárosi zeneakadémiának egy most végzett tehetséges növendéke lépett fel. A fiatal művésznő: Léway Ilona, akinek nemcsak erőteljes és szépen csengő hangja kelteit figyelmet, hanem szinpad rutinja is, amely precízül előadott énekszámait mellett a játéknál is érezhető volt. Santuzza szerepe elég erőt kíván ahoz, hogy sikerült produkciója után kedvező véleménnyel legyünk Léway kisasszony tehetsége iránt, Farkas Sándor Alfio és Papp László Turiddu szerepében Léway Ilonával együtt a pompás zenemű előadását igen élvezetessé tették. Kár, hogy a zenekar olykor teljesen túlharsogott minden hangot a szinpadon.

Farkas Imre szindarabot ír. Farkas Imre „Majalis“ címen szindarabot fejezett be, amelyet a budapesti Nemzeti Színháznak nyújt be.

Berky Lili, habár e héten nem játszik, még sem utazott el Kolozsvárról, hanem szorgalmasan részt vesz azokban a mozifelvételben, amelyek Janovics dr. igazgató felügyelete és rendezése mellett folynak. Eddig a „Tanítónő“, „A legnehezebb szerep“ című filmek készültek el. Most a „Vasgyáros“ felvételei folynak.

Arany fácán. Gilbert nagyszerű operette ujdonsága, az „Arany fácán“ szombaton este másodszer, vasárnap este pedig harmadszor fog szinrekerülni Sugár Jolánál, Pap Katinkával, Nagy Gyulával, Süme-givel, Ujvári Ferencsel, Réthelyvel, Kozmával és Berky Józseffel a főszerepekben.

Szép asszony. — János vitéz. Holnap, szombaton délután mérsékelt helyáras előadás lesz a színházban, mely alkalommal U. Fáy Flórával a címszerepben a „Szép asszony“-t fogják adni. Ez lesz ennek a nagy tetszést aratott ujdonságnak Kolozsváron a hetedik előadása. Vasárnap délután ugyancsak mérsékelt helyárakkal a „János vitéz“ fog szinrekerülni.

Szinkör-mozgó. Holnap, szombaton lesz Hella Moja legújabb briliáns alakítása, a „Hella hercegnő“ a Szinkör-mozgóban utoljára látható. Vasárnap pedig Henny Portenel a főszerepben a „Megingett bizalom“ fog csak egy napig szinrekerülni.

Olaf Fönss és Dorrit Weixler az Egyetem-mozgóban. Vasárnap délután 2 órától kezdődőleg két nagyszabású világszenzáció fog az Egyetem-mozgóban egy műsor keretében bemutatásra kerülni. Az egyik Olaf Fönsssel a főszerepben a „Véráldozat“, a másik pedig Dorrit Weixlerrel a főszerepben az „Agglegények házassága“.

Uránia-színház. Holnap, szombaton fog a „Csigalépcső“ c. szenzációs film-alkotás az

Uránia-színházban utoljára szinrekerülni. Vasárnap a legújabb és legtökéletesebb film-ujdonság, a „Vampyrette“ lesz az Urániában látható.

Közgazdaság

Feloldás szerkesztő és laptulajdonos:

Magyary Mihály

Szerkesztő: **Dr. Polcz Radó ügyvéd.**

Szinkör-mozgó.

Előadások		Előadások	
hétköznapokon:		ünne- és vasárnap	
Első előadás 4 órákor		Első előadás	2 ó
Második „ fél 6 „		Második „	4 fél „
Harmadik 7 „		Harmadik „	5 „
Negyedik fél 9 „		Negyedik „	7 fél „
		Ötödik „	8 „
		Hatodik „	10 fél „

Műsor:

Pénteken és szombaton

Hella hercegnő.

Vasárnap

A megingott bizalom.

Helyárak:

Páholyülés	1-50 kor.
Földszinti ülés	1 kor.
Alsó erkély	70 fillér.
Felső erkély	50 fillér.